

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/644/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6111204263
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6111204263.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermana a členiek senátu JUDr. Danice Kočíčkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľa C. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom U. XXXX/XX, E., v konaní právne zastúpený JUDr. Štefanom Strakom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Krmanova 1, Košice proti odporcovi Slovenská republika, v konaní zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie 33 768,93 € s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 20C/117/2011-338 zo dňa 27. 03. 2014 takto

r o z h o d o l :

Rozsudok v napadnutej časti m e n í tak, že nárok na zaplatenie úroku omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 30 821,74 € odo dňa 26. 08. 2010 do 25. 02. 2011 z a m i e t a.

Rozsudok v časti o zaplatenie sumy 1 188,73 € s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 26. 08. 2010 do zaplatenia a v časti v ktorej prvostupňový súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 6 949,37 € v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia z r u š u j e a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V prevyšujúcej časti zostáva rozhodnutie nedotknuté.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že uložil povinnosť odporovi Slovenskej republike, v konaní zast. Ministerstvom spravodlivosti SR, zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 33 173,39 € s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 32 010,47 € odo dňa 26. 08. 2010 až do zaplatenia a trovy právneho zastúpenia vo výške 6 949,37 €. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol.

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol: „Navrhovateľ uplatnil si návrhom od odporcu zaplatenie istiny 33 768,93 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 26. 08. 2010 až do zaplatenia zo sumy 32 606,01 Eur ako náhradu škody, ktorá bola spôsobená nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 58/69 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom spolu s trovami konania.

Odporca navrhol návrh v plnom rozsahu ako nedôvodný zamietnuť. Odporca mal za to, že návrhom a prílohami nie je preukázaný vznik majetkovej škody. Navrhovateľ doložil faktúry za právne služby, ktoré sú vyúčtovaním trov obhajoby za zastupovanie v trestnom konaní vedenom na Úrade boja proti organizovanej kriminalite v Žiline. Z obsahu návrhu a príloh je zrejmé, že trestné stíhanie viedol Úrad boja proti organizovanej kriminalite v Banskej Bystrici a je nevyhnutné ustáliť, že navrhovateľ preukazuje vznik trov v inom trestnom konaní.

Nie je preukázané, že obhajca navrhovateľa vykonal všetky úkony právnej služby tak, ako ich vyúčtoval, tieto sú nadhodnotené, napríklad faktúra č. FO-2010/045 uvádza, že advokát si zaúčtoval poradu s

klientmi (zastupoval troch obvinených W., G., C.). V zmysle § 16 ods. 1 písm. a/ vyhlášky MS SR 163/2002 Z. z. prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom sa považuje za jeden úkon právnej služby a preto za poradu s klientmi dňa 09. 07. 2004 mu nemohol vzniknúť nárok na odmenu, lebo odmena už bola zahrnutá do úkonu prevzatie a príprava zastúpenia, ku ktorému malo dôjsť tiež dňa 09. 07. 2004. Odporca podobne registruje množstvo nahodnotených a nepreukázaných úkonov, avšak z dôvodu obsiahlosti materiálu vyjadrovať sa k nim nepovažuje za účelové. Návrh navrhuje zamietnuť už z dôvodu nepreukázania základu nároku.

Predloženie potvrdenia o zamestnaní nie je dostatočným preukázaním existencie zamestnaneckého vzťahu navrhovateľa a ani výšky jeho straty na zárobku. Nevyplýva z neho, či ide o sumu brutto alebo netto. Škodou môže byť len čistá mzda, keďže iba tá môže naplňať charakteristiku pojmu škoda.

Čo sa týka uplatnenia úrokov z omeškania nemohol štát dostať do omeškania skôr ako márnym uplynutím šesťmesačnej lehoty určenej na predbežné prerokovanie nároku.

Navrhovateľ sa k odporu odporcu vyjadril. K nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia poukázal na nesprávny výklad zo strany odporcu s poukazom na rozhodnutia NS SR ako aj nižších súdov (1Cdo/59/1993) a v zmysle ktorého zastavenie trestného konania a oslobodenie spod obžaloby majú rovnaké dôsledky podľa § 4 zákona č. 58/69 Z. z. ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, ak k nim došlo z určitých dôvodov, a to preto, že predpoklad o spáchaní trestného činu vyslovený v uznesení o vznesení obvinenia nebol potvrdený. Zároveň poukázal i na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 1CZ/6/1990, uznesenie 4MCdo/15/2009 a preto vzhľadom i na vyššie citované rozhodnutia, či bol naplnený predpoklad existencie nezákonného rozhodnutia nie je možné posúdiť inak ako je uvedené vo vyššie citovaných rozhodnutiach a s prihliadnutím na príslušné ustanovenia zákona § 4 ods. 1, § 5 ods. 1 a § 6 ods. 1 je nepochybné, že uznesenie ČVS:PPZ-11/BOK-S-I-2004 zo dňa 21. 06. 2004 je nezákonným rozhodnutím, ktoré bolo pre jeho nezákonnosť zrušené príslušným orgánom, a to uznesením VII/1 Gv 252/2009-3795 zo dňa 30. 03. 2010, ktorým bolo trestné stíhanie zastavené. Rovnako nezákonným rozhodnutím vzhľadom na zastavenie trestného stíhania je aj uznesenie Okresného súdu Trnava č. k. Tp/122/2004 zo dňa 25. 06. 2004, ktorým bol navrhovateľ vzatý do kolúznei väzby. Nezákonnosť tohto rozhodnutia vyplýva priamo ex lege z § 5 ods. 1 zákona č. 58/69 Z. z.

Pokiaľ odporca uvádza, že nie je preukázané, že by akýkoľvek orgán v trestnom konaní nedovoleným spôsobom zasiahol do práv navrhovateľa, pokiaľ vykonávali dôvodné procesné úkonu predpokladané právnym poriadkom je absolútne neprijateľné, aby odporca komentoval 72 dní trvajúcu väzbu a šesť rokov trvajúce trestné konanie v súvislosti s ktorým bol navrhovateľ odpočúvaný a jeho obvyklý spôsob života bol obmedzený zásadnými spôsobmi, a to všetko vykonávané bezdôvodne na nevinnom človeku, že nie je preukázané, že by bolo zasiahnuté do jeho práv. Už vyššie citované orgány zásadným spôsobom zasiahli do základných práv navrhovateľa do jeho osobnej slobody, súkromia a prekročili zákonom stanovené medze pri výkone svojej právomoci, ktoré vykonávali vo vzťahu k osobe, ktorá sa nedopustila žiadneho trestného činu.

Považuje za neprijateľný názor, ktorý odporca prezentuje, že výlučne na základe podozrenia, ktoré sa následne ukáže ako nepravdivé môžu orgány v trestnom konaní stíhať dokonca zatvoriť do kolúznei väzby kohokoľvek, pričom v prípade, ak sa preukáže, že stíhaná osoba nespáchala trestný čin, nemusia za svoje rozhodnutia niesť žiadnu zodpovednosť, pokiaľ vykonávali procesné úkony predpokladané trestným poriadkom. K takémuto chápaniu nezodpovedá koncepcia trestného poriadku, ktorý je založený na zásade stíhania výlučne zo zákonných dôvodov. Navrhovateľ zastáva názor, že zistené skutočnosti v rámci trestného konania vedené pod ČVS:PPZ-11/BOK-S-I-2004 nikdy nezakladali dostatočne odôvodnený záver o tom, že by navrhovateľ spáchal akýkoľvek trestný čin. Naopak snažili sa tieto skutočnosti zistiť počas šiestich rokov jeho trestného stíhania, pričom snaha bola neúspešná a došlo k zastaveniu trestného stíhania. Navrhovateľ sa nikdy nebránil spolupráci s orgánmi činnými v trestnom konaní a uvedené skutočnosti, ku ktorým bol vypočúvaný mohol objasniť aj ako svedok a teda ak mal prispieť k odhaleniu trestných činov spáchaných inými osobami jeho trestné stíhanie nebolo nutné. Odporca nijakým spôsobom nezdokladoval, z akého právne relevantného dôvodu bol vlastne navrhovateľ trestne stíhaný, resp. dôkazom, ktorý zakladal údajne dôvodné podozrenie o tom, že trestný čin spáchal. Podľa navrhovateľa takýto dôkaz neexistuje, o čom svedčí aj skutočnosť, že trestné stíhanie bolo zastavené.

Pokiaľ odporca v odpore uviedol, že trestné stíhanie dokonca zastavil orgán činný v trestnom konaní a nie súd, s týmito skutočnosťami sa navrhovateľ nestotožňuje a považuje ich za neschopnosť odporcu pomenovať veci správnymi výrazmi. Predovšetkým samotná skutočnosť, že právny a skutkový stav bol jednotlivými orgánmi činnými v trestnom konaní pri vznesení obvinenia posúdený odlišne znamená, že jeden z týchto orgánov posúdil vec správne a druhý nesprávne a ten orgán sa musí zodpovedať za nezákonné rozhodnutie. Táto zodpovednosť nie je negovaním fázy prípravného konania, ako to nesprávne uvádza odporca, ale je dôsledkom zodpovednosti za nezákonné stíhanie osoby, ktorá nespáchala trestný čin.

K výške škody uviedol, že doložil faktúry za poskytnuté právne služby a pokiaľ bolo namietané, že ide o faktúry za služby v trestnom konaní vedenom na Úrade boja proti organizovanej kriminalite v Žiline. Faktom je, že nezákonné uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané v Banskej Bystrici a celé prípravné konanie viedol vyšetrovací tím policajného útvaru na vyčlenenom pracovisku v Žiline. Navrhovateľovi nie je známe, prečo sa príslušné policajné orgány rozhodli vydať uznesenie o vznesení obvinenia v Banskej Bystrici, kde sa následne nevykonávali žiadne procesné úkony a prečo sa celé vyšetrovanie vykonávalo v Žiline a o jeho vzatí do väzby rozhodol Okresný súd Trnava. O tom, že sa jedná o to isté trestné konanie voči navrhovateľovi ako obvinenému svedčí jeho identifikácia tým istým číslom konania ČVS:PPZ-11/BOK-S-I-2004, ktorá je zhodná na všetkých dokladoch priložených k návrhu a navrhovateľ nežiada náhradu škody, ktorá by sa týkala iného trestného konania.

Čo sa týka námietok, a to podpísanie zmluvy o právnej pomoci navrhovateľ z objektívnych dôvodov nemohol podpísať zmluvu o právnej pomoci dňa 06. 07. 2004 ani vystaviť plnomocenstvo na svoju obhajobu, keďže sa nachádzal vo väzbe. Trestný poriadok pozná inštitút tzv. osôb so samostatnými obhajovacími právami, ktorou je okrem iného práve manžel obvineného, čo je v prípade navrhovateľa XC., ktorá mu zvolila obhajcu. Vzhľadom na vyjadrenie odporcu k uvedenej zmluve o právnej pomoci, že záväzkový vzťah medzi advokátom a E. C. navrhovateľ u viedol, že jednak osoba so samostatnými obhajovacími právami predsa volí obhajcu obvinenému a nie seba a okrem toho ide o manželov, ktorí sú podľa § 145 ods. 2 OZ oprávnení a povinní z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí spoločne a nerozdielne. Poukázal na ustanovenie § 511 a § 513 OZ.

Čo sa týka námietok k výške škody, že ide množstvo nadhodnotených a nepreukázaných úkonov, ale z dôvodu obsiahlosti materiálu sa k nim nepovažuje za účelné vyjadrovať. Navrhovateľ uviedol, že trvá na tom, že vyúčtovania sú správne a odporca nepreukázal, akýkoľvek právne relevantný dôvod, prečo by mali byť dané úkony sponchyňované. Vyjadrenie odporcu v tejto časti je nekonkrétne, nepreskúmateľné. Vo vzťahu k úkonom vykonaným do 31. 12. 2004 sa použije vyhláška č. 163/2002 Z. z. s účinnosťou od 01. 01. 2005 sú trovy počítané podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Ide o stíhanie pre tzv. obzvlášť závažný zločin spadajúci do najvyššej sadzby pre účely výpočtu tarifnej odmeny advokáta, t. j. 1/3 výpočtového základu. Podľa vyhlášky č. 163/2002 Z. z. 150,50 Eur za jeden úkon a 1/6 výpočtového základu podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z., kde odmena rástla postupne s 83,03 Eur za úkon v roku 2005 na 120,23 Eur, za úkon v roku 2010. V danom prípade išlo o spoločnú obhajobu troch obvinených C. W. a spoluobvinených B. G. a C. C. a táto skutočnosť je podstatná pre konanie a má za následok zníženie tarifnej odmeny za trovy obhajoby o 20 % v súlade s § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. a v súlade s § 17 ods. 2 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. Predmetom konania je teda tarifná odmena znížená u navrhovateľa o 20 %, ale predmetom nie je náhrada škody, ktorá bola spôsobená obvineným G. a C., keďže boli podané samostatné návrhy.

Odporcom je Slovenská republika, za ktorú koná štátny orgán MS SR, ktorého povinnosťou je okrem iného chrániť ústavou garantované práva fyzických a právnických osôb medzi ktoré patrí aj ústavné právo článok 46 ods. 3 na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu. Toto ústavné právo sa vo vzťahu k nezákonnému stíhaniu navrhovateľa vykonáva zákonom č. 58/69 Z. z., ktorý ukladá povinnosť odporcovi, aby nárok na náhradu škody predbežne prerokoval. Odporca mal dostatočný čas, keďže ide o polročnú lehotu, aby tento nárok predbežne prerokoval a zistil skutočnú výšku škody podľa jednotlivých úkonov právnych služieb a tieto namietal. Poukázal, že odporca len na urgenciu zo dňa 01. 02. 2011 posledný deň lehoty predbežne žiadosť prerokoval tak, že nárok zamietol bez odôvodnenia. Ani po začatí konania nie je odporca schopný vyjadriť sa ku konkrétnym úkonom právnych služieb, kde výhrady sa pohybujú len vo všeobecnej rovine.

K námietkam ušlého príjmu odporca uvádza, že predloženie potvrdenia o zamestnaní nie je dostatočným preukázaním existencie zamestnaneckého vzťahu navrhovateľa a ani jeho straty na zárobku s tým, že opätovne len odporca vyslovuje nejakú indíciu bez reálneho dôvodu. Ako môže odporca spochybňovať zamestnanie navrhovateľa, keď predmetom trestného stíhania mala byť údajná trestná činnosť v prospech zamestnávateľa navrhovateľa PROGRESS TRADING, a. s. a odporca neuvádza v čom spočívajú jeho pochybnosti. Z predmetného potvrdenia vyplýva, že navrhovateľovi nebola vyplatená mzda z dôvodu vyšetrovacej väzby za mesiac júl 2004 vo výške 12 094,-- Sk a august 2004 vo výške 30 000,-- Sk.

Z výpovede právneho zástupcu odporcu bolo zistené, že poukazujú na judikatúru ČR III.US 165/2002 s tým, že orgány činné v trestnom konaní zastavili trestné stíhanie už v prípravnom konaní a teda je aplikovateľné dané rozhodnutie ústavného súdu. Čo sa týka zmluvy o právnej pomoci, ktorú uzavrela manželka navrhovateľa v prípade, že by mali zrušené BSM a bolo by manželstvo rozvedené plnil by navrhovateľ za niekoho iného. Procesné oprávnenie zvoliť si obhajcu je možné aj bez zmluvy o právnej pomoci. Keďže obhajoba nebola povinná mohli vzniknúť len trovy nutnej obhajoby (rozhodnutia NS SR R24/1992, R70/1994) s tým, že je potrebné zamerať sa na účelnú ochranu obvineného, či bola nevyhnutná a účelná. Zároveň trval na tom, že spochybňujú úkony ako také, keďže nie je preukázané, že boli aj vykonané.

Navrhovateľ uviedol, že odporcom uvádzané rozhodnutia NS SR z roku 1990 a 1993 ako aj ustálená súdna prax aplikuje právo na náhradu škody aj v prípadoch, keď nejde o nutnú obhajobu v súlade s článkom 46 ods. 3 Ústavy SR.

Čo sa týka námietok nepreukázania úkonov právnej pomoci bol predložený do spisu prehľad všetkých vykonaných úkonov v rámci trestného konania od roku 2004 spolu s ich vyúčtovaním s tým, že každý úkon je doložený kópiami príslušných dokumentov, ktoré preukazujú, že úkony boli vykonané. K spochybňujúcim argumentom odporcu o vykonaní niektorých úkonov ich správnosti vyúčtovania všetky tieto námietky uplatnil odporca aj v konaní Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7C/61/2011, kde sa konalo o návrhu B. G. spoluobvineného navrhovateľa voči ktorému bolo tiež zastavené trestné stíhanie. V danom konaní súd overil vykonanie jednotlivých úkonov prostredníctvom policajného orgánu vykonávajúceho vyšetrovanie a vykonal aj dôkladnú analýzu jednotlivých úkonov. Navrhovateľa v záujme urýchlenia konania upravil predložený prehľad úkonov ako aj vyúčtovanie trov na pojednávaní dňa 15. 03. 2012 tak, aby zodpovedal rozhodnutiu súdu v rozsudku sp. zn. 7C/61/2011.

Odporca žiadal, aby súd podľa § 450 OZ znížil náhradu škody, keďže sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa v tom, že škoda nebola spôsobená úmyselne a vznikla v dôsledku plnenia si povinností orgánov činných v trestnom konaní, ktoré reagovali na konkrétnu dôkaznú situáciu na skutočnosť, že nebola podaná obžaloba a trestné stíhanie bolo zastavené. Majú za to, že trovy obhajoby neboli účelne vynaložené a i vzhľadom na pomery navrhovateľa, ktoré boli nadštandardné vzhľadom k tomu, že mal v hotovosti zaplatiť za trovy 36 000 Eur.

Prvostupňový súd rozhodol podľa § 1 ods. 1, § 3, § 4 ods. 1 § 5 ods. 1, § 9 ods. 1, § 10 zákona č. 58/1969 Zb..

Vznik zodpovednosti sa viaže na existenciu určitých skutočností alebo skutkových relácií, ktoré určuje zákon a súhrn ktorých tvorí zákonnú skutkovú podstatu protiprávneho činu (zodpovednostnú skutkovú podstatu). Prvkami skutkovej podstaty, naplnenie ktorej má za následok vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím sú:

1. subjekt (orgán štátu),
2. predmet (nezákonným rozhodnutím porušený právny vzťah),
3. správanie subjektu (jeho rozhodnutie),
4. výsledok spočívajúci v škode,
5. príčinná súvislosť medzi správaním (rozhodnutím) a výsledkom (škodou) a
6. protiprávnosť - nezákonnosť.

Pre vznik tejto zodpovednosti musia byť splnené všetky zákonom vyžadované podmienky. Poškodený musí využiť možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo

sťažnosť (§ 3 zákona č. 58/1969 Zb.) a musí ísť o rozhodnutie právoplatné, pretože len právoplatné rozhodnutie zakladá zodpovednosť. Až právoplatnosť rozhodnutia vylučuje možnosť jeho nápravy riadnym opravným prostriedkom a je definitívne a záväzná pre účastníkov aj orgány a vykonateľné (§ 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb.).

K jednotlivým predpokladom zodpovednosti súd uvádza, že v danom prípade je splnená podmienka subjektu, t. j. orgánu štátu (orgán činný v trestnom konaní a súd), ktorý vydal rozhodnutie (uznesenie o vznesení obvinenia a uznesenie o vzatí do väzby), čím prejavil svoje oprávnenie a povinnosť rozhodovacieho charakteru, uplatňované pri ochrane porušených alebo ohrozených subjektívnych práv jednotlivcov, fyzických alebo právnických osôb (splnenie 2. a 3. podmienky). Uznesenie o vznesení obvinenia a uznesenie o vzatí do väzby vydané orgánom činným v trestnom konaní (policajtom - vyšetrovateľom) a súdom spôsobili navrhovateľovi škodu spočívajúcu v obrane jeho práv a právom chránených záujmov (osobná sloboda), t. j. trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní, čím bol splnený aj štvrtý predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu. Pokiaľ ide o príčinnú súvislosť, tá spočíva v tom, že bez vznesenia obvinenia by navrhovateľovi nebola vznikla škoda spočívajúca vo formálnej obhajobe (obhajobe právnym zástupcom) s následnou náhradou trov právneho zastúpenia. Príčinná súvislosť predstavuje *condicio sine qua non*, t. j. podmienku, bez ktorej by následok vôbec nebol nastal (alebo nastal iným spôsobom), ak by nedošlo k prejavu vôle (konaniu či opomenutiu).

Ďalej bolo potrebné skúmať, či uznesenie o vznesení obvinenia bolo nezákonné a či následným uznesením o zastavení trestného stíhania, pretože je nepochybné, že skutok nespáchal navrhovateľ a pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, možno považovať za uznesenie, ktorým sa predchádzajúce uznesenie zrušilo pre jeho nezákonnosť.

Zákon pojem nezákonnosti rozhodnutia nedefinuje, preto je potrebné tento pojem vykladať vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu. Zákonosť alebo nezákonnosť rozhodnutia je otázkou súladu rozhodnutia s objektívnym právom a nie otázkou subjektívnych alebo objektívnych faktorov, ktoré viedli k porušeniu tohto súladu. Nezákonnosť je výlučne otázkou vzťahu rozhodnutia a zákona, a to otázkou nezhody medzi rozhodnutím a zákonom. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo 15/2009 zistenie nezákonnosti je vecou konkrétného posúdenia okolností prípadu. Pri aplikácii sa treba pridrižovať toho, že ide o všeobecný a obsahovo aj rozsahovo pružný pojem. Zároveň treba rešpektovať aj skutočnosť, že tento pojem zákon osobitne neobmedzuje. Aj napriek tomu, že pojem nezákonné rozhodnutie nie je v zákone definovaný, je však možné konštatovať, že pod nezákonným rozhodnutím sa dá rozumieť akékoľvek rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky, alebo záväzkami Slovenskej republiky, vyplývajúcimi z platnej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná a bolo z dôvodu nezákonnosti zrušené alebo zmenené príslušným orgánom.

Základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Pre správnu interpretáciu tohto ustanovenia nestačí vychádzať len z jeho jazykového znenia, teda z doslovného gramatického výkladu, ale je nevyhnutné uplatniť výklad systematický a teleologický. [...] Z hľadiska výkladu teleologického, vychádzajúceho zo zmyslu a účelu právneho predpisu, ktorým je v prípade uvedeného zákona ochrana základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, nemožno lipnúť na formálnom zrušení (zмене) tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale je potrebné splnenie tejto podmienky vykladať extenzívne. Za ústavne konformný treba preto považovať výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia trestné konanie končí. To znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, a zrušenie takéhoto rozhodnutia sa zároveň z tohto dôvodu stáva bezpredmetným (nadbytočným). Výsledky trestného (prípravného) konania ukazujú, že nejde o trestný čin, a zároveň to znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené zastavením trestného stíhania treba hľadať nielen v ustanovení

čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým v čl. 1 ods. 1 tohto základného zákona, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takej situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom súdna judikatúra dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania, je neskorší výsledok trestného konania. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 183/2009).

Z uznesenia Prezídia policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, Odbor boja proti organizovanej kriminalite Stred, oddelenie vyšetrovania, o vznesení obvinenia sp. zn. ČVS: PPZ-11/BOK-S-I-2004 zo dňa 21. 06. 2004 súd zistil, že voči navrhovateľovi ako obvinenému bolo začaté trestné stíhanie pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. v jednočinnom súbehu s trestným činom skrátania dane a poistného podľa § 148 ods. 1 a 5 zákona č. 140/1961 Zb. V priebehu vyšetrovania z výpovedí svedkov a obvinených a z listinných dôkazov získaných v rámci vyšetrovania vyšetrovateľ zistil, že D. G. je dôvodne podozrivý zo spáchania vyššie uvedených trestných činov. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote navrhovateľ sťažnosť. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Trnave uznesením sp. zn. 2 Kv 22/03-4440 zo dňa 04. 08. 2004 sťažnosť zamietol z dôvodu, že v postupe vyšetrovateľa nebolo zistené také pochybenie, ktoré by odôvodňovalo zrušiť napadnuté uznesenie. Sťažnosť nebola dôvodná, pretože na vznesenie obvinenia v zmysle Trestného poriadku postačuje, ak na základe zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že určitá osoba spáchala trestný čin. Tento záver nemusí byť bez pochybností, stačí vyšší stupeň pravdepodobnosti.

Uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII/1 Gv 252/09-3795 zo dňa 30. 03. 2010 bolo trestné stíhanie vedené proti navrhovateľovi pre trestný čin § 185a ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný v jednočinnom súbehu s trestným činom skrátania dane a poistného podľa § 148 ods. 1 a 5 zákona č. 140/1961 Zb. zastavené z dôvodu, že je nepochybné, že skutok nespáchal navrhovateľ a že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Z odôvodnenia uvedeného uznesenia súd zistil, že o trestný čin ide vtedy, ak sú súčasne naplnené obligatórne podmienky, ktorými sú protiprávnosť činu a znaky skutkovej podstaty. Najvýznamnejším znakom subjektívnej stránky (ako obligatórneho znaku skutkovej podstaty) je zavinenie, ktoré podmieňuje trestnú zodpovednosť. Zavinenie ako vnútorný psychický vzťah páchatel'a trestného činu ku skutku, ktorý spáchal je nutné vždy dokazovať, nie je možné sa uspokojiť len s domnienkami. V trestnom zákone sa uplatňuje princíp zodpovednosti za zavinenie a platí zásada, že bez zavinenia niet trestného činu ani trestu, nejde teda o trestnú zodpovednosť. Obvinený C. C. svojím konaním nenaplnil skutkové podstaty trestných činov, z ktorých bol obvinený, a preto bolo trestné stíhanie zastavené.

Z uznesenia Okresného súdu Trnava č. k. Tp 122/2004 - 82 zo dňa 25. 06. 2004 súd zistil, že navrhovateľ bol z dôvodu existencie hrozby ovplyvňovania svedkov z jeho strany a z dôvodu, že jeho pobyt na slobode by mohol mariť vyšetrovanie, vzatý do väzby dňa 22. 06. 2004. Navrhovateľovi bola osobná sloboda obmedzená dňa 22. 06. 2004 o 6.00 hod. a zadržaný bol dňa 22. 06. 2004 o 20.20 hod. Proti uzneseniu Okresného súdu Trnava podal v zákonnej lehote navrhovateľ sťažnosť. Uznesením Krajského súdu Trnava č. k. 4Tpo 64/04 - 193 zo dňa 02. 09. 2004 bolo uznesenie Okresného súdu Trnava č. k. Tp 122/2004 - 82 zo dňa 25. 06. 2004 zrušené z dôvodu, že neboli zistené a zadokumentované žiadne poznatky, z ktorých by plynulo, že by sa navrhovateľ priamo alebo nepriamo pokúsil alebo aspoň prejavil zámer ovplyvniť či mariť dokazovanie skutočností dôležitých

pre trestné konanie. Prvoradým predpokladom pre zákonné použitie niektorého z dôvodov väzby vo vzťahu ku konkrétnej trestne stíhanej osobe je existencia „konkrétnych skutočností“, ktoré robia reálnym nebezpečenstvo, resp. obavu, že nastane niektorý z následkov. Samotný pojem „konkrétne skutočnosti“ vylučuje, aby bol niektorý z dôvodov väzby použitý v trestnom konaní len na základe objektívnymi zisteniami nepodložených, neistých, hmlistých a dostatočne neodôvodnených podozrení, domniek a predpokladov, pretože by to viedlo k neodôvodneným zásahom do Ústavou Slovenskej republiky garantovaných ľudských práv a slobôd a súčasne k procesno - právnemu prekročeniu princípov riadneho a spravodlivého procesu. Zákom požadované „konkrétne skutočnosti“ musia mať teda takú povahu, aby boli dostatočným a rozumným podkladom pre odôvodnenie obavy vzniku ovplyvňovania svedkov a obvinených a marenia priebehu konania. Vzhľadom na to, že „konkrétne skutočnosti“ neboli v priebehu vyšetrovania preukázané, súd uznesením prepustil navrhovateľa na slobodu.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené ako aj s poukazom na judikatúru vyššie uvedenú považoval uznesenie vyšetrovateľa prezídia PZ - Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor boja proti kriminalizovanej kriminalite Stred, oddelenie vyšetrovania o vznesení obvinenia ČVS:PPZ-11/BOK-S-I-2004 zo dňa 21. 06. 2004 za nezákonné rozhodnutie, ktorým bola navrhovateľovi spôsobená škoda. Uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry SR VII/1 Gv 252/2009-3795 zo dňa 30. 03. 2010 bolo trestné stíhanie vedené proti navrhovateľovi zastavené. Uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 21. 06. 2004 tak bolo zrušené pre jeho nezákonnosť, pretože s prihliadnutím na konkrétne okolnosti navrhovateľ trestný čin nespáchal a trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté.

Táto skutočnosť bola potvrdená i odvolacím súdom str. 7 ods. 5, str. 8 ods. 1 v uznesení č. k. 13Co/223/2012, ktorý rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20C/117/2011 zo dňa 29. 05. 2012 zrušil. Úlohou okresného súdu bude vysporiadať sa s námietkami odporcu vo vzťahu k výške prisúdených škôd, námietok cestovného, náhrad za stratu času, spoločné úkony.

Z uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13Co/223/2012 (str. 8) vyplynul zaujatý právny názor, že námietka odporcu, že možno nahradí len škodu zodpovedajúcu trovám nutnej obhajoby nemá svoje opodstatnenie a bolo by to v rozpore s článkom 47 ods. 2 Ústavy SR a náhrada škody zahŕňa náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom boli vydané nezákonné rozhodnutia a je možné nahradí škodu, ktorá skutočne poškodenému vznikla. Náklady konania budú súčasťou náhrady škody len v tom prípade ak ich poškodený skutočne vynaložil.

V konaní nebolo sporné po rozhodnutí odvolacieho súdu medzi účastníkmi konania, a to po oboznámení sa s úkonmi založenými v spise tunajšieho súdu sp. zn. 7C/61/2011, ktorý zároveň tvorí prílohu daného spisu - prehľad úkonov právneho zastupovania a vyúčtovania za rok 2004 až 2010, že uvedené úkony boli vykonané, nie sú sporné a odporca nerozporuje priznané úkony právnej služby tak ako boli v konaní sp. zn. 7C/61/2011. Odporca rozporoval sumy cestovného a straty času z dôvodu, že nie je zrejme, na základe akých skutočností bola takáto suma vyúčtovaná. V konaní teda zostali sporné len výška cestovného a náhrady za stratu času, kde odporca po doručení uvedených cestovných príkazov v podaní doručenom súdu dňa 06. 02. 2014 špecifikoval svoje námietky v časti cestovných výdavkov a náhrad za stratu času, kde uviedol dátum úkonu, uplatnené cestovné, uplatnenú náhradu za stratu času, výšku namietanej sumy a dôvod namietanej sumy. Pri niektorých úkonoch uvádzal, že je možná náhrada len v polovici náhrady za stratu času, keďže cesta bola vykonaná aj s iným účelom alebo namietaná položka vedľajších výdavkov, namietaná náhrada za stratu času za počet polhodín, namietané náklady na ubytovanie, nepodpísaný cestovný príkaz a teda namietal sumu spolu vo výške 1490,25 Eur. Odporca uviedol, že z cestovných príkazov vyplýva, že obhajca alebo jeho zamestnanec vykonal služobnú cestu avšak v namietaných prípadoch nielen v súvislosti s obhajobou navrhovateľa, keďže je uvedený účel cesty napríklad obchodné rokovanie, správcovské skúšky alebo sa ako miesto rokovania uvádza aj iné miesto, v ktorom sa žiadny úkon obhajoby v súvislosti s trestnou vecou neuskutočnil. Je teda zrejme, že služobná cesta sa neuskutočnila len kvôli obhajobe ale aj v súvislosti s inou činnosťou obhajcu. V niektorých prípadoch je uplatňovaná suma noclažného nie je preukázané z hľadiska výšky. V niektorých cestovných príkazoch je označená aj suma vedľajších alebo iných výdavkov.

Navrhovateľ uviedol prostredníctvom právneho zástupcu, že po prehodnotení náhrad cestovného a náhrad za stratu času sú prípady, kedy došlo k nesprávnemu naučtovaniu, a to v roku 2007 pri položke 70, ktorá je obsiahnutá v položke 69, ide o úkon zo dňa 30. 01. 2007 sa znižuje o sumu 85,49 Eur a cestovné náhrady za rok 2007 sú vo výške 1116,63 Eur.

Za rok 2008 ide o položku 103 úkon zo dňa 28. 01. 2008, kde cestovné a náhrada straty času za päť hodín Košice, Žilina, Bratislava a teda znižuje sa cestovné na 42,94 Eur a náhrady za straty času na 35,07 Eur, čo je spolu 78,01 Eur. Za rok 2008 úkon 29. 01. 2008 taktiež sa znižuje cestovné a náhrada za stratu času, keďže patrí len za päť hodín, a to cestovné na 42,94 Eur a strata 35,07 Eur. Takisto úkon zo dňa 03. 03. 2008 cestovné na 42,37 Eur, strata 35,07 Eur a takisto úkon dňa 05. 03. 2008 sa znižuje na päť hodín, cestovné 42,37 Eur a strata času 45,07 Eur. Úkon zo dňa 11. 06. 2008 je už obsiahnutý, a to cestovné a strata času v úkone zo dňa 10. 06. 2008, čiže táto suma vypadáva a teda sa náhrada cestovného a straty času za rok 2008 znižuje o sumu 148,48 Eur, čo je spolu náhrada za uvedený rok 1077,26 Eur miesto 1225,74 Eur.

Z toho dôvodu potom na pojednávaní žiadal pripustiť navrhovateľ zmenu petitu návrhu tak, že je odporca povinný zaplatiť spolu sumu 33 768,93 Eur, 9 % úrok z omeškania zo sumy 32 606,01 Eur od 26. 08. 2010 do zaplatenia a trovy konania.

Súd priznal navrhovateľovi úkony právnej služby za obdobie od roku 2004 až do roku 2010.

Za rok 2004 po preskúmaní jednotlivých úkonov, ktoré boli uplatnené a ktoré boli odsúhlasené v priebehu konania a úkony, ktoré boli oboznámené zo spisu sp. zn. 7C/61/2011 po ich úprave už po rozhodnutí neboli sporné a boli upravené navrhovateľom. Priznal súd za úkony právnej služby v roku 2004 trovy právneho zastúpenia za 27 úkonov vo výške 6927,79 Eur + režijný paušál vo výške 121,77 Eur (jeden úkon 4,51 Eur), čo spolu s DPH vo výške 19 % predstavuje sumu 8388,99 Eur (6927,79 Eur + 121,77 Eur + 19 % DPH).

Za úkony právnej služby v roku 2005 priznal súd trovy právneho zastúpenia vo výške 1643,40 Eur + 19 % DPH, t. j. 1955,65 Eur, režijný paušál za 21 úkonov 104,58 Eur (za jeden úkon paušál 4,98 Eur) a náhradu cestovného a straty času vo výške 949,71 Eur, čo je spolu suma 3009,94 Eur (1643,40 Eur + 19 % DPH + 104,58 Eur + 949,71 Eur).

Za úkony právnej služby vynaložené v roku 2006 súd priznal náhradu vo výške 2827,11 Eur + 19 % DPH, t. j. 3364,26 Eur, režijný paušál za 19 úkonov 103,36 Eur (jeden úkon po 5,44 Eur), náhradu cestovného a straty času vo výške 898,74 Eur, čo je spolu 4366,36 Eur (2827,40 Eur + 19 % DPH + 103,36 Eur + 898,74 Eur).

Za úkony právnej služby v roku 2007 priznal súd navrhovateľovi náhradu škody vo výške 4683,84 Eur, a to za trovy právneho zastúpenia 2839 Eur + 19 % DPH, t. j. 3378,41 Eur, režijný paušál za 32 úkonov 188,80 Eur (jeden úkon po 5,90 Eur), (2839 Eur + 19 % DPH + 188,80 Eur + 1202,12 Eur).

Za rok 2008 priznal súd navrhovateľovi náhradu škody za úkony náhradu škody - trovy právneho zastúpenia vo výške 2572,05 Eur + 19 % DPH, t. j. 3060,74 Eur, režijný paušál za 27 úkonov vo výške 170,10 Eur (jeden úkon po 6,30 Eur, náhradu cestovného a straty času vo výške 1225,74 Eur, čo je suma 4308,10 Eur (2572,05 Eur + 19 % DPH + 170,10 Eur + 1225,74 Eur).

Náhradu za rok 2009 za úkony právnej služby vo výške 3871,06 Eur + 19 % DPH, t. j. 4606,56 Eur, režijný paušál za 4 úkony do 31. 05. 2009 bez DPH vo výške 27,80 Eur (jeden úkon po 6,95 Eur, režijný paušál za 18 úkonov od 01. 06. 2009 s DPH vo výške 148,87 Eur (jeden úkon po 6,95 Eur + 19 % DPH), náhradu cestovného a straty času do 31. 05. 2009 bez DPH vo výške 323,36 Eur a náhradu cestovného a straty času od 01. 06. 2009 s 19 % DPH vo výške 893,82 Eur, čo je spolu náhrada škody vo výške 6000,41 Eur (3871,06 Eur + 19 % DPH + 27,80 Eur + 148,87 Eur + 323,36 Eur + 893,82 Eur).

Za úkony právnej služby v roku 2010 súd priznal trovy právneho zastúpenia vo výške 384,72 Eur + 19 % DPH, t. j. 457,82 Eur, režijný paušál za 4 úkony s 19 % DPH vo výške 34,32 Eur (jeden úkon po 7,21 Eur + 19 % DPH), náhradu cestovného a straty času s 19 % DPH vo výške 188,52 Eur spolu 680,66 Eur a zároveň náhradu za výdavky za vyhotovenie kópií spisov (1/3-tina) za rok 2006 až 2009 vo výške 19,65 Eur.

Pokiaľ odporca namietal jednotlivé cestovné a náhradu za stratu času za uplatnené cestovné a stratu času od 13. 01. 2005 do 16. 11. 2009 uvedená náhrada sa znížila vzhľadom na úpravu návrhu navrhovateľom pri vyššie uvádzaných výdavkoch na cestovné a náhradu za stratu času. Súd námietky odporcu pri ďalších cestovných výdavkoch neakceptoval, pokiaľ z uvedených cestovných príkazov bolo zrejmé, že cesta bola vykonaná uvedené cesty boli vykonávané od roku 2005 až do roku 2010, ktoré vykonával právny zástupca navrhovateľa na svoje náklady, ktoré klient neuhrádzal a len v ojedinelých prípadoch účtoval noclažné, keď išlo o úkony vykonávané niekoľko dní za sebou, keďže vo väčšine prípadov zástupca navrhovateľa alebo jeho zamestnanci prespávali u svojich známych alebo v Bratislave. Advokát alebo jeho zamestnanci cestovali na úkony priamo z Košíc do Žiliny ranným rýchlikom, ktorý mal príchod o 08.00 h ráno a pokiaľ mali stihnúť úkony začínajúce sa o 08.00 h alebo o 09.00 h museli sa prepraviť taxíkom, najmä ak na miesto úkonov nechodila priamo MHD alebo bola v danom čase nedostupná. Poukázal na to, koľko prostriedkov ušetril klientovi tým, že minimalizoval uvedené náklady, neúčtoval stravné pri jednotlivých cestách, čo zároveň potvrdzuje aj to, že pristupoval k uplatňovaným nárokom racionálne. Pokiaľ išlo o vytýkané formálne nedostatky nepodpísaný cestovný príkaz alebo zle vypísaný cieľ cesty súd mal za to, že uvedené nepreukazuje, že tento úkon nebol vykonaný v rámci trestného konania a uvedené nemôže ísť na vrub navrhovateľa, ktorý uvedené náklady uhradil a nebolo preukázané zo strany odporcu, že by uvedená cesta a vyúčtovaná náhrada za stratu času nebola za úkony v trestnom konaní, keďže uvedené úkony vyplynuli z prehľadu úkonov, ktoré boli v konaní odsúhlasené. Právny zástupca navrhovateľa poukázal, že účel cesty pokiaľ sa vyznačoval nie možno správnou terminológiou bolo aj z dôvodu, že zastupoval troch obvinených a v uvedenej dobe nebolo predpokladané, že dôjde k podaniu civilnej žaloby. Súd taktiež nemal dôvod, aby nepriznal noclažné pokiaľ išlo o úkony, ktoré sa vykonávali viac dní za sebou a nebolo účelné vzhľadom na to, keď sa úkon skončil o 17.45 h cestovať do miesta bydliska i vzhľadom na náročnosť vykonávaného dokazovania. Pri námietkach zo strany odporcu na vedľajšie výdavky súd taktiež uvedené neakceptoval, keďže bolo preukázané, že išlo o výdavky na taxi službu alebo MHD v súvislosti s docestovaním na miesto výkonu jednotlivých úkonov trestného konania. Uvedené výdavky boli riadne a účelne vynaložené. Zohľadnené boli len námietky vzhľadom na úkony v roku 2007 pri cestovnom a náhrade za stratu času k položke 70, pri úkone k položke 103 za rok 2008, za úkon zo dňa 29. 01. 2008, zo dňa 03. 03. 2008, zo dňa 05. 03. 2008, zo dňa 11. 06. 2008, čo už je zohľadnené pri výpočte úkonov na cestovnom a strate času za jednotlivé roky.

Súd priznal navrhovateľovi trovy konania spojené v súvislosti s podaním žiadosti o predbežné prerokovanie nároku, ktoré sú súčasťou nároku na náhradu škody podľa zákona č. 58/69 Zb. § 9 ods. 1 a priznal ich vo výške 1162,92 Eur, ktoré vznikli za trovy konania vyčíslené podľa § 10 ods. 1, 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. za dva úkony právnej služby príprava a prevzatie zastúpenia a podanie návrhu na predbežné prerokovanie nároku, hodnota úkonu 477,34 Eur + 20 % DPH + 2 x režijný paušál 7,21 Eur + 20 % DPH. V konaní nebolo sporené, že takýto návrh na predbežné prerokovanie navrhovateľ podal, a to prostredníctvom právneho zástupcu.

Navrhovateľ si uplatnil úrok z omeškania, ktorý súd podľa § 517 ods. 2 OZ a nariadenia vlády č. 87/95 Z. z. v platnom znení priznal z priznanej sumy, a to odo dňa 26. 08. 2010, t. j. odo dňa nasledujúceho po doručení žiadosti o predbežné prerokovanie na MS SR, ktorá bola doručená dňa 25. 08. 2010, keďže si odporca svoju povinnosť včas a riadne nesplnil, čím sa dostal do omeškania, keďže týmto dňom bol odporca požiadaný o plnenie zo strany navrhovateľa (§ 563 OZ).“

O trovách konania rozhodol prvostupňový súd podľa § 142 ods. 1 OSP a priznal navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 6949,37 Eur. Trovy právneho zastúpenia, ktoré súd priznal považoval za účelne vynaložené v danom konaní.

V súlade s § 204 OSP podal proti rozhodnutiu odvolanie odporca a žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že : 1/ zníži priznanú náhradu škody o 1 188,73 € s prísl., 2/ zamietne žalobu, pokiaľ ide o zaplatenie úrokov z omeškania od 26. 08. 2010 do 25. 02. 2011, 3/ zmení výrok o náhrade trov konania tak, že neprizná navrhovateľovi nárok na náhradu trov konania, resp. v nižšej výške.

Odvolateľ uviedol, že nenapáda rozsudok v časti o zaplatenie istiny 31 984,66 €, ale len v časti 1 188,73 €.

Odporca podal odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) OSP z dôvodu, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, podľa § 205 ods. 2 písm. d) OSP, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa § 205 ods. 2 písm. f) OSP súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil. Namietal, že súd prvého stupňa priznal navrhovateľovi náhradu škody v neprímeranej výške, keď priznal nárok spočívajúci v nadhodnotenom vyúčtovaní cestovného a náhradu za stratu času za úkony z roku 2005 - 29. 04., 26. 05., 22. 07., 07. 09., 21. 10. a 25. 12., za rok 2006 náhradu za stratu času a cestovné za úkon 27. 03., 18. 08., 15. 08., 11. 10. a 28. 11., za rok 2007 - 26. 01., 29. 01., 23. 02. a 03. 08., za rok 2008 - 28. 01., 29. 01., 03. 03., 05. 03., 11. 06., 26. 09. a za rok 2009 za 16. 01., 03. 04., 19. 06. a 16. 11., čo podrobne špecifikoval v odvolaní. Za uvedené je možná len časť náhrady, nakoľko úkony boli vykonané za účelom aj iným ako zastupovanie v trestnom konaní. Namietal konkrétne náklady na ubytovanie, z dôvodu, že nebola preukázaná súvislosť s trestným konaním, náhrady za cesty, v prípade, že nebol podpísaný cestovný príkaz, náhradu za stratu času vo výške 9,06 € za deň 27.03.2006. Celkovo odvolateľ špecifikoval a vyčíslil neoprávnene priznanú sumu podrobne v odvolaní na sumu 1 188,73 €.

Odporca uviedol, že súd priznal náhradu navrhovateľovi aj v tej časti, v ktorej navrhovateľ prisvedčil námietkam odporcu a upravil svoj nárok podaním zo dňa 10. 03. 2014 o sumu 85,49 € za rok 2007 a o sumu 148,48 € za rok 2008 (uplatnené za dni 28. 01. 2008, 29. 01. 2008, 03. a 05. 03. 2008, čo nebolo zohľadnené v petite žaloby, avšak samotný navrhovateľ uvádza, že tieto sumy boli uvedené nesprávne).

Odvolateľ namietal nesprávnosť rozhodnutia pokiaľ ide začiatok omeškania. Súd nesprávne aplikoval ust. § 563 Občianskeho zákonníka, keď opomenul, že čas plnenia je určený právnym predpisom, a to uplynutím 6 mesačnej lehoty určenej na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Uvedená lehota je určená pre preskúmanie uplatneného nároku, posúdenie jeho dôvodnosti a je zároveň osobitnou úpravou splatnosti pohľadávky voči štátu. Je preto vylúčené omeškanie štátu pred uplynutím lehoty pre predbežné prerokovanie nároku. Žiadosť o predbežné prerokovanie bola odporcovi doručená dňa 25. 08. 2010, lehota pre jej prerokovanie uplynula dňa 25. 02. 2011, teda odporca sa mohol dostať do omeškania až dňa 26. 02. 2011. Nesprávne je rozhodnutie súdu o povinnosti zaplatiť úroky z omeškania od 26. 08. 2010 do 25. 02. 2011. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR v rozhodnutí 25Cdo 2060/2011.

Odporca odvolaním napadol tiež výrok rozhodnutia o náhrade trov konania, mal za to, že malo byť rozhodnuté podľa § 142 ods. 2 OSP, podľa pomeru úspechu vo veci, predmetom konania bolo uhradenie sumy 39 741,36 € a navrhovateľ bol úspešný len v časti, petit upravil navrhovateľ len v priebehu konania. Namietal tiež účelnosť trov zastúpenia a duplicitne priznaný úkon prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, nakoľko tento úkon bol obsiahnutý už v trovách predbežného prerokovania nároku priznaných ako príslušenstvo nároku vo výške 1 162,92 €. Navrhovateľ upravoval v priebehu konania petit, až približne po troch rokoch od podania žaloby predložil doklady, ktorými plánoval preukázať výšku cestovného a náhrad za stratu času, zavinil odročenie pojednávania dňa 14. 01. 2014, následne sa zase písomne vyjadroval, tieto úkony zavinil sám navrhovateľ, odporca nezavinil trovy konania navrhovateľa za účasť na pojednávaní 08. 10. 2013, nakoľko naň nebol predvolaný. Poukázal tiež na neúčelné trovy - cestovné Košice - Banská Bystrica a späť v rozsahu 494 km, pričom za rovnaký čas je možné sa prepraviť z Košíc cez Lučenec t. j. 231 km x 2 čo je 462 km, alebo cez Čertovicu 472 km. Teda nešlo o účelné vynaloženie nákladov za cestovné.

O trovách konania navrhol odvolateľ rozhodnúť v súlade s § 150 ods. 1 OSP, nakoľko existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Dôvodmi na rozhodnutie podľa § 150 ods. 1 OSP je podľa odporcu skutočnosť, že navrhovateľ nepredložil skutočnosti a dôkazy ohľadne cestovného a náhrad za stratu času pri prvom úkone, ale až po troch rokoch od podania žaloby, právny zástupca JUDr. Štefan Straka si nesprávne vyčíslil trovy v trestného konania, preto odvolateľ nepovažuje za spravodlivé, aby sa nahrádzali trovy opäť v prospech JUDr. Štefana Straku, takýto reťazec nárokov nie je možné považovať za spravodlivý a v súlade s dobrými mravmi.

Navrhovateľ sa voči rozhodnutiu súdu prvého stupňa neodvolal. Vo vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. Uviedol, že navrhovateľ nemal dôvod neuhradiť faktúru za právne služby, ak sa jednotlivých úkonov obhajca alebo jeho zamestnanci preukázateľne zúčastnili

a tieto úkony a cestovné náhrady uplatnil v súlade s vyhl. č. 655/2004 Z. z.. Náklady boli vynaložené v záujme efektívnej obhajoby, ktorej efektívnosť potvrdzuje aj skutočnosť, že trestné stíhanie bolo zastavené. Skutočnosť, či po danom úkone vykonal obhajca aj nejaký iný úkon v inej veci, nemá žiadny vplyv na jeho oprávnenie účtovať klientovi náhradu hotových výdavkov v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z. z.. Obhajca dochádzal na úkony v ranných hodinách za dve hodiny z Bratislavy a nie za 4 hodiny z Košíc. Cesty do a z Bratislavy klientovi účtované neboli. Ak boli úkony, ktoré trvali dva alebo viac dní za sebou a boli tak naplánované vyšetrovateľom bolo najlogickejšie a najekonomickejšie, ak obhajca prenocoval v mieste vykonania úkonov, alebo v jeho bezprostrednom okolí. Je možné, že keďže sa vystavovali cestovné príkazy mesačne spätne s vyznačením cieľovej cesty, ktoré príslušný pracovník kancelárie vykonal za mesiac, že bol účel niektorých ciest uvedený v nesprávnom poradí, ale prípadné formálne nedostatky v cestovných príkazoch (vrátane toho ak nebol podpísaný) nemôžu spochybniť fakt, že daná cesta sa uskutočnila a jej vyúčtovanie klientovi bolo opodstatnené.

Pre začiatok omeškania podľa navrhovateľa je potrebné v súlade s § 563 Občianskeho zákonníka vychádzať z toho, kedy veriteľ dlžníka vyzve na plnenie, čo v danom prípade bol návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

Navrhovateľ uviedol, že tvrdenia odporcu v súvislosti s náhradou trov konania o tom, že navrhovateľ modifikoval, resp. upresnil žalobný návrh „pod ťarchou jeho argumentácie“, nie je pravdivý, navrhovateľ upravil návrh po rozhodnutí vo veci 7C/61/2011-172 Okresného súdu Banská Bystrica, kde išlo o identický predmet konania, a teda neexistuje dôvod pre pomerné zníženie trov právneho zastúpenia.

Pokiaľ ide o námietku duplicitne priznaných úkonov (prevzatie a príprava zastúpenia) ide o úkony v dvoch úplne rozličných konaniach, a to podanie návrhu na predbežné prerokovanie nároku - ide o konanie pred ústredným orgánom štátnej správy, ktorý sa riadi správnym poriadkom a v prípade podania žaloby na súd ide o konanie pred súdom, ktoré sa začína podaním žaloby na súde (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 2Cdo 7/99 zo dňa 30. 03. 1999). Trovy konania boli účelne vynaložené. Odporca na základe argumentácie navrhovateľa musel uznať jednotlivé úkony, následne začal namietat položky týkajúce sa cestovných náhrad.

Krajský súd ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu určenom podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, rozsudok okresného súdu v súlade s § 220 OSP v časti nároku na zaplatenie úroku omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 30 821,74 € odo dňa 26. 08. 2010 do 25. 02. 2011 zamietol.

V časti o zaplatenie sumy 1188,73 € s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 26. 08. 2010 do zaplatenia odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa v súlade s § 221 ods. 1 písm. f, OSP a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolací súd zrušil aj súvisiaci výrok o náhrade trov konania.

Nedotknuté zostalo rozhodnutie v časti uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť sumu 31.984,66 € s úrokom z omeškania zo sumy 30.821,74 € od 26.02.2011. Odvolaním nebol napadnutý ani výrok, ktorým prvostupňový súd v prevyšujúcej časti návrh zamietol.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ uplatnil v konaní nárok na náhradu škody v súlade so zákonom 58/1969 Zb.

V konaní nebolo sporné, že odporca je v spore pasívne legitimovaný subjekt, ktorý zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

Predmetnom odvolacieho konania je a) suma 1 188,73 € s prísl., ktorou si navrhovateľ uplatnil nárok na náhradu škodu spočívajúcej v náhrade za trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní, a to v odvolaní konkretizovanú náhradu za stratu času, cestovných výdavkov, nákladov na ubytovanie - podrobne rozpísanú v odvolaní (čl. 358 spisu),

b) úrok z omeškania za obdobie od 26.08.2010 do 25.02.2011,

c) výrok o náhrade trov konania.

Odvolačný súd považoval za dôvodné odvolanie odporcu v časti priznania úroku z omeškania zo žalovanej sumy za obdobie od 26. 08. 2010 do 25. 02. 2011.

V konaní bolo nesporne zistené, že navrhovateľ doručil žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na príslušný orgán dňa 25. 08. 2010. Odporca neuspokojil nárok v šesťmesačnej lehote v súlade s § 10 zákona 58/1969 Zb. podľa ktorého, ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. V súlade s § 20 zákona 58/1969 Zb. pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone Občianskym zákonníkom. V danom prípade ide o záväzok, ktorý vyplýva zo zodpovednosti za škodu, ide o záväzkový vzťah, a teda v súlade s tým je potrebné aplikovať za použitia § 563 Občianskeho zákonníka § 517 Občianskeho zákonníka. V prípade ak čas plnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom, alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Podľa ustanovenia § 10 zák. 58/1969 Zb. príslušný orgán má uspokojiť nárok na náhradu škody alebo jeho časť najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, teda v zákone bola uvedená lehota do kedy má príslušný orgán uspokojiť nárok, následne je s plnením v omeškaní. Príslušný orgán neoznámil navrhovateľovi pred uplynutím šesť mesačnej lehoty, že nárok prejednal. Odvolačný súd vzhľadom na uvedené zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa, tak že nárok na zaplatenie úroku omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 30 821,74 € odo dňa 26. 08. 2010 do 25. 02. 2011 zamietol, nakoľko odporca sa dostal do omeškania až uplynutím 6 mesačnej lehoty na uspokojenie nároku. Lehota začala plynúť dňom 25. 08. 2010, uplynula dňom 25. 02. 2011, a teda odporca sa dostal do omeškania až od 26.02.2011.

Takýto výklad je aj v súlade s ustálenou judikatúrou (napr. rozhodnutie R 33/1996, podľa ktorého je zo zákonnej úpravy zrejmé, že štát je povinný nahradiť škodu v lehote najneskôr do 6 mesiacov odo dňa, kedy poškodený nárok riadne uplatnil na príslušnom orgáne, až márnym uplynutím tejto lehoty - nie uplynutím lehoty stanovenej poškodeným pri uplatnení nároku - vzniká povinnosť zaplatiť poškodenému úrok z omeškania).

Vzhľadom na uvedené odvolačný súd v súlade s § 220 OSP zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu v časti priznania úroku zo sumy 30 821,74 € s 9% úrokom z omeškania tak, že nárok na zaplatenie úroku omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 30 821,74 € odo dňa 26. 08. 2010 do 25. 02. 2011 zamietol. Pokiaľ ide o odvolanie odporcu v časti o zaplatenie sumy 1 188,73 € s príslušenstvom ktorú odporca presne špecifikoval v odvolaní na č.l. 358 spisu, odvolačný súd rozhodnutie zrušil, pričom v tejto časti rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolačný súd považuje za nedostatočne odôvodnené. Rozsudok súdu v napadnutej časti neobsahuje náležitosti uvedené v ust. § 157 ods. 2 OSP, je z tohto dôvodu nepreskúmateľný.

Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie. Štruktúra práva na odôvodnenie rozsudku je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáha, z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ak rozsudok súdu neobsahuje náležitosti uvedené v ust. § 157 ods. 2 OSP je nepreskúmateľným.

Preskúmaním odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu v časti o zaplatenie sumy 1188,73 Eur s príslušenstvom dospel odvolačný súd k záveru, že jeho rozhodnutie nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd sa v odôvodnení rozhodnutia účinne nevysporiadal s konkrétno presne špecifikovanými námietkami odporcu ohľadne nepreukázania nároku navrhovateľa na zaplatenie časti náhrady na cestovné a náhrady za stratu času. Odporca uvádzal, že je možné priznať len alikvotnú časť konkrétnych náhrad, vzhľadom na to, že náklady boli vynaložené aj v súvislosti s iným účelom, namietal, že vo vyššej výške bola uplatnená neoprávnene náhrada straty času za úkon 27.03.2006, nebola preukázaná účelnosť ubytovania, nie je zřejmý náklad na cestovné, nakoľko nebol podpísaný cestovný príkaz, a to za úkony z roku 2005 - 29. 04., 26. 05., 22. 07., 07. 09., 21. 10. a 25. 12., za rok 2006 náhradu za stratu času a cestovné za úkon 27. 03., 18. 08., 15. 08., 11. 10.

a 28. 11., za rok 2007 - 26. 01., 29. 01., 23. 02. a 03. 08., za rok 2008 - 28. 01., 29. 01., 03. 03., 05. 03., 11. 06., 26. 09. a za rok 2009 za 16. 01., 03. 04., 19. 06. a 16. 11.. Odporca svoje námietky podrobne vyšpecifikoval a vyčíslil v podaní došlom prvostupňovému súdu dňa 06.02.2014 (č.l. 306 spisu).

Prvostupňový súd v odôvodnení rozhodnutia nevysvetlil svoj myšlienkový postup s poukazom na konkrétne námietky odporcu, nevysporiadal sa v odôvodnení účinne s argumentmi odporcu. Prvostupňový súd len všeobecne uviedol, že pokiaľ ide o jednotlivé cestovné a náhradu za stratu času od 13. 01. 2005 do 16. 11. 2009 námietky odporcu neakceptoval. Prvostupňový súd sa avšak nevyporiadal dostatočne konkrétne s námietkami odporcu.

Z predložených dokladov navrhovateľom, ktorými preukazuje nárok na náhradu sa javí, že námietky odporcu sú nie neopodstatnené. Úkony právneho zástupcu navrhovateľa, ktorých náhradu uplatnil boli vykonávané v súvislosti aj s iným účelom (napr. 22.07.2005, 07.09.2005 - obchodné rokovanie), tiež sa prvostupňový súd nevysporiadal s námietkou odporcu pokiaľ ide o náklady na cestovné výdavky, v prípade, že nie je podpísaný cestovný príkaz, nakoľko ak aj bola cesta vykonaná, nie je zrejmé s akým nákladom.

Odvolací súd v zhode so záverom prvostupňového súdu všeobecne považuje za účelne vynaložené náklady na nocľážné pokiaľ išlo o úkony vykonávané viac dní za sebou, a tiež náklady na taxík, ak advokát alebo jeho zamestnanci cestovali na úkony priamo z Košíc do Žiliny ranným rýchlikom v súvislosti s docestovaním na miesto výkonu jednotlivých úkonov trestného konania, ktorý mal príchod o 08.00 h ráno a pokiaľ mali stihnúť úkony začínajúce sa o 08.00 h alebo o 09.00 h, najmä ak na miesto úkonov nechodila priamo MHD alebo bola v danom čase nedostupná.

Odvolací súd poukazuje na to, že dôkaznú povinnosť- dôkazné bremeno o preukázaní škody a jej výšky má navrhovateľ. Z predložených dôkazov navrhovateľom sa javí, že námietky odporcu nie sú neopodstatnené, (aj sám navrhovateľ uviedol, že mohlo dôjsť k chybám v obsahu cestovných príkazov), podľa obsahu cestovných príkazov niektoré úkony boli vykonávané pre viac účelov, a teda nejaví sa náhrada v uplatnenom rozsahu oprávnená vzhľadom aj na ustanovenie § 15, 17 vyhl. 655/2004 Z.z. (t.j. ak je cesta týka vykonania úkonov pre viacerých klientov, výška náhrady sa pomerne rozdelí medzi jednotlivých klientov). Odporca nenamietal, že došlo k úkonom a pracovným cestám, avšak namietal skutočnosť, že tieto sa uskutočnili pre viacero klientov, a teda výšku náhrady bolo potrebné pomerne rozdeliť medzi jednotlivých klientov.

Rozhodnutie okresného súdu v časti, v ktorej bolo zrušené odvolacím súdom neobsahuje dôvody, z ktorých by bolo možné zistiť či sa súd zaoberal konkrétnymi námietkami odporcu a ako ich posúdil.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil v časti o zaplatenie sumy 1188,73 Eur s príslušenstvom a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Úlohou okresného súdu v ďalšom konaní bude vysporiadať sa s námietkami odporcu konkretizovanými detailne v odvolaní odporcu - vo vzťahu k výške prisúdenej náhrady škody 1188,73 € s príslušenstvom (námietky, že obhajca navrhovateľa vykonával spoločné úkony aj za účelom iným ako v prospech obvinených, potreby vynaloženia nákladov na konkrétne ubytovanie, nesprávne vyučtovanej náhrady za stratu času ...) a znovu rozhodnúť. V odôvodnení rozhodnutia súd stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal ako vyhodnotil argumentáciu účastníkov, resp. prečo súd túto argumentáciu nepovažoval za dôvodnú, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, ako vec právne posúdil.

Odvolací súd zrušil rozhodnutie prvostupňového súdu aj v časti súvisiaceho výroku o náhrade trov konania, ktorý je závislý od rozhodnutia vo veci samej. V novom rozhodnutí o veci rozhodne okresný súd v zmysle ust. § 224 ods. 3 OSP aj o náhrade trov odvolacieho konania, pri rozhodovaní o trovách konania sa prvostupňový súd vysporiada s námietkou odporcu, že navrhovateľ mal v konaní len čiastočný úspech, (prihliadne na skutočnosť, že navrhovateľ počas konania zmenil návrh, tak že znížil nárok - t.j. zobral čiastočne návrh späť), súd posúdi účelnosť trov právneho zastúpenia, vysporiada s tvrdením odporcu o existencii dôvodov na aplikáciu § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.